SMĚRNICE K FINANČNÍ KONTROLE

dle zákona č.320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů.

I.
OBECNÁ ČÁST

Finanční kontrola, vykonávaná podle zákona č.320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů (dále je zákon o finanční kontrole) a prováděcí vyhlášky č. 64/2002 Sb., je součástí řízení, které zabezpečuje hospodaření s veřejnými prostředky. Kontrola je zaměřena především na hospodárnost, efektivnost a účelnost jejich použití.

1) Působnost a postavení obce v systému finanční kontroly

Působnost a postavení obce v systému finanční kontroly vychází ze zákona o finanční kontrole. Podle tohoto zákona obec je:

- Orgánem veřejné správy – a současně je účetní jednotkou podle § 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o účetnictví)
- Kontrolovanou osobou - protože hospodaří s veřejnými prostředky a je financována z veřejné finanční podpory (kontrolovat ji může krajský úřad, finanční úřad a finanční ředitelství, ministerstva, nejvyšší kontrolní úřad a další instituce podle příslušných zákonů).

2) Vymezení pojmů

Veřejné prostředky - jsou veřejné finance, věci, majetková práva jiné hodnoty.

Veřejná finanční podpora - jsou dotace, příspěvky, návratné finanční výpomoci a další prostředky nebo záruky poskytnuté ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu ÚSC nebo rozpočtu státních fondů.

Příjemce veřejné podpory – je obec jako příjemce dotací a přechodných výpomocí ze státního rozpočtu nebo z kraje, občanská sdružení, neziskové organizace a další subjekty, kterým obec poskytla veřejnou finanční podporu.

II.
VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM

Povinnosti starosty obce

Starosta obce je v rámci své odpovědnosti povinen zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém obce, který

a) Vytváří podmínky pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy,
b) Je způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s plněním činností obce
c) Zahrnuje postupy pro včasné předávání informací o výskytu závazných nedostatků a o přijímaných a plněných opatření k nápravě.

Za tímto účelem:

- Organizačním řádem, vnitřními směrnicemi a pracovními náplněmi pracovníků stanoví rozsah odpovídajících pravomocí a odpovědností zaměstnanců obce, volených a jmenovaných orgánů obce při nakládání s veřejnými prostředky.

- Vydáním vnitřních předpisů k účetnictví, oběhu účetních dokladů, evidence a nakládání s majetkem zajistí oddělení pravomocí a odpovědnosti při přípravě, schvalování, provádění a kontrole finančních a hospodářských operací.
- Zajistí, aby o všech operacích a provedených kontrolách byl proveden průkazný záznam a vedena příslušná dokumentace.
- Zajistí hospodárné, efektivní a účelné využívání veřejných prostředků a přijme veškerá potřebná opatření k jejich ochraně.

Povinnosti dalších odpovědných pracovníků obce

- Zajišťují a zodpovídají za plnění výše uvedených úkolů v souladu s platnými zákony a vnitřními směrnicemi organizace.
- Jsou povinni podávat starostovi a orgánům obce včasné a spolehlivé informace o výsledcích, dosahovaných při plnění výše uvedených úkolů a o závazných nedostatcích, zjištěných v rámci kontrolní činnosti s návrhy na opatření k jejich odstranění.

III.
ŘÍDÍC Í KONTROLA V SOUVISLOSTI S FINANČNÍMI A HOSPODÁŘSKÝMI OPERACEMI

K zajištění předběžné kontroly plánovaných a připravovaných finančních a hospodářských operací a průběžné a následné kontroly jejich realizace vydávám ke směrnici oběhu dokladů popis jednotlivých kontrol a dispoziční oprávnění k jednotlivým kontrolám při finančních a hospodářských operacích (jako přílohu č. 1), kde jednotlivé funkce a fáze znamenají:

Předběžná kontrola

Před zahájením finanční nebo hospodářské operace

Rozhodnutí o přípravě finanční nebo hospodářské operace, které provádí příkazce operace,musí přecházet předběžná kontrola z hlediska přípustnosti, rozpočtového krytí, je-li o výdajovou finanční operaci nebo naplnění předpokládaných příjmů, jde-li o operaci příjmovou a dodržení zásady hospodárnosti a účelnosti připravované operace. Tato kontrola je prováděna ve fázi uzavírání hospodářských smluv a objednávek nebo tvorbě vnitřních předpisů a rozhodnutí, které ovlivňují výši příjmů a výdajů obce.

Přípustnost operace znamená, že navrhovaná operace je v souladu s platnými zákony a dalšími právními předpisy usneseními orgánů obce a vnitřními směrnicemi obce. **Tuto kontrolu obvykle provádí příkazce operace, to je osoba, odpovědná za schvalování finančních a hospodářských operací (starosta nebo místostarosta),** v jednotlivých speciálních případech i jiný, obcí pověřený pracovník. Příkazce operace odpovídá za to, že budou plněny všechny zákonné procesní úkony a platné předpisy, spojené s příslušnými finančními a hospodářskými operacemi obce (záměr prodeje nemovitosti vyvěšen a před sepsáním smlouvy schválen zastupitelstvem apod.).

Kontrolu rozpočtového krytí finanční operace provádí pracovník, určený jako správce rozpočtu. Správce rozpočtu (účetní obce) potvrzuje, že předpokládaný výdaj a´připravované operace je kryt finančními prostředky v rámci schváleného nebo upraveného rozpočtu, mimořádnou dotací, z vlastních výnosů hospodářské činnosti nebo z vlastních fondů. Také sleduje, zda předpokládaný příjem zajišťuje rozpočtované příjmy. Avizuje neplnění vlastních příjmů a činí opatření k zajištění schváleného salda příjmů a výdajů obce.

Proto souhlas správce rozpočtu by měl být zajištěn u všech uzavíraných smluv, které mají dopad do finančního hospodaření obce (smlouvy s dodavateli, objednávky, kupní a prodejní smlouvy, nájemní smlouvy a jejich změny, smlouvy o poskytnutí dotací ze státního rozpočtu apod.). Bez zajištění rozpočtového krytí by neměl být výdaj realizován.

Průběžná kontrola finanční nebo hospodářské operace před vystavením dokladu

Vlastní realizace finanční nebo hospodářské operace nastává z rozhodnutí příkazce operace po provedení předcházejících kontrol. Podobně jako prvotní rozhodnutí o provedení hospodářského nebo finanční operace je tato fáze rozhodující z hlediska kontroly hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti operace. **Příkazce operace provádí kontrolu sám nebo může stanovit, kdo provádí dozor nad průběhem vlastní realizace finanční nebo hospodářské operace.** Stanoví to ve vnitřních předpisech, pracovních náplních nebo příkazem (např. stavební dozor, kontrolu převzetí materiálu a služeb, kontrolu cestovních příkazů, kontrolu tvorby cen za vlastní výrobky nebo služby apod. Realizace končí vystavením příslušného dokladu o výši výdaje nebo příjmu.

Průběžná kontrola finanční nebo hospodářské operace před uvolněním finančních prostředků a zaúčtováním

Na základě vystaveného dokladu dochází k následné kontrole vyčíslených výdajů nebo příjmů.
Kontrolu věcné správnosti provádí pracovník, odpovědný za dozor při realizaci finanční nebo hospodářské operace nebo jiný pověřený pracovník. Pracovník ověřuje, zda na vystaveném dokladu odpovídají věcně provedené finanční nebo hospodářské operaci (např. převzaté dodávce materiálu, prací a služeb, zda při provádění technického zhodnocení není doklad na opravné práce a naopak atd.).
Kontrolu početní správnosti provádí většinou pracovník, který provádí kontrolu věcné správnosti. Kontrola spočívá v ověření propočtů na dokladu (např. ověření správné sazby daně z přidané hodnoty, dodržení smluvní ceny nebo ceny regulované, dodržení rozsahu údajů na dokladu podle smlouvy apod.).
Teprve, projde-li vystavený účetní doklad těmito kontrolami, schválí příkazce operace proplacení výdaje, zařazení nebo vyřazení majetku, proúčtování opravných dokladů atd. Ještě **před vlastní úhradou nebo zaúčtováním provede hlavní účetní formální kontrolu účetních dokladů k příslušné operaci.** Tato kontrola znamená komplexní prověření předložených dokladů, jejich náležitosti podle § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ověření provedení příslušných kontrol dle podepsaných pracovníků a zda jsou provedeny v souladu s dispozičním oprávněním.

Pro stanovení pracovníků odpovědných za jednotlivé fáze vnitřní předběžné a průběžné kontroly platí dle § 26, zákona o finanční kontrole následující zásady:

- Nelze sloučit funkci příkazce operace s funkcí hlavního rozpočtáře a hlavního účetního.
- Z důvodů malé pravděpodobnosti výskytu nepřiměřených rizik, je v obci sloučena funkce správce rozpočtu s účetním.

Zjistí-li osoba uvedená v dispozičním oprávnění jako správce rozpočtu nebo účetní, že finanční nebo hospodářská operace byla provedena bez předběžné kontroly a nesplňuje podmínky pro uskutečnění výdaje informuje ihned příkazce operace. Nápravu zajistí vrácením finanční nebo hospodářské operace zpět k příslušnému pracovníkovi k zajištění příslušných procesních podmínek.

Následná kontrola finančních a hospodářských operací

Při následné vnitřní kontrole kontrolní orgán obce prověřuje:

a) zda byly dodrženy stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádání a vyúčtování schválených operací.
b) Zda při změnách ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek dochází k přizpůsobení uskutečňovaných operací
c) Zda jsou prováděny včas a přesně zápisy o uskutečňovaných operacích v zavedených evidencích a automatizovaných informačních systémech a tyto údaje slouží pro včasné a správné zpracování stanovených finančních, účetních a jiných výkazů, hlášení a zpráv
d) Zda údaje v účetních výkazech, výsledek hospodaření a zdroje odpovídají finančním prostředkům na účtech, majetku včetně pohledávek a závazkům organizace.

Starosta obce

Pro zabezpečení následných kontrol zpracuje roční plán následných kontrol finančních a hospodářských operací a určí termíny provedení a odpovědné výbory a osoby za jeho provádění. Plán následných kontrol musí obsahovat kontrolu plnění opatření z vnějších kontrol obce. Součástí těchto kontrol je inventarizace majetku dle §§ 29 –30 zákona o účetnictví.

IV.
PŮSOBNOST A ÚKOLY NA ÚSEKU VEŘEJNOSPRÁVNÍ KONTROLY

Obec provádí veřejnoprávní kontrolu v případě hospodaření s veřejnými prostředky:
- u žadatelů o veřejnou finanční podporu nebo u příjemců veřejné finanční podpory, která je těmto poskytována.

Průběžnou veřejnosprávní kontrolu před poskytnutím veřejných prostředků zajišťuje příkazce operace (starosta, místostarosta) na základě podkladů předaných žadatelem.
Provádění veřejnosprávních kontrol se řídí příslušnými ustanoveními zákona o finanční kontrole. Kontrolní postupy upravují §§ 22-27 prováděcí vyhlášky č. 64/2002 Sb. k zákonu o finanční kontrole.

V.
INTERNÍ AUDIT

Interní audit je nezávislé a objektivní přezkoumání a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolní systému obce a plní úkoly dle § 28 zákona o finanční kontrole.
Interní audit zahrnuje zejména:

- Finanční audit – ověření údajů v účetnictví a finančních výkazech
- Audit systémů – prověřuje a hodnotí fungování systémů – např. systém zajištění příjmů obce od vzniku pohledávky až po její vymožení, systém zajišťování investiční výstavby s účastí státního rozpočtu od projektu, přes výběrové řízení až po vlastní realizaci apod.
- Audit výkonu – zkoumá hospodárnost, efektivnost a účelnost operací

Interní audit obce je v obci Týnec zajištěn vnitřní kontrolou zajišťovanou kontrolním a finančním výborem a ročním přezkoumáním hospodaření obce krajským úřadem (auditorem).

VI.
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Tuto směrnici vydávám na základě odst. (5), § 18 prováděcí vyhlášky MF k zákonu o finanční kontrole č. 64/2002 Sb..
Zapracování zásad vnitřního kontrolní systému do souvisejících vnitřních směrnic organizace bude provedeno do 1 měsíce po nabytí platnosti směrnice.
Nedílnou součástí směrnice je příloha č. 1. Dispoziční oprávnění k jednotlivým kontrolám při finančních a hospodářských operacích.

Platnost směrnice:

Ročn. plán následných kontrol finančních a hospodářských operací
(včetně plnění opatření z vnějších kontrol a inventarizace majetku)

Druh kontroly	Termín(četnost)	Provede
Následná kontrola správnosti účetních dokladů: - formální správnosti - věcné správnosti - podpisů dle podpisových vzorů	Čtvrtletně	Finanční výbor
Kontrola čerpání rozpočtu a použití rozpočtových prostředků	Pololetně	Finanční výbor
Kontrola finan ní hotovosti v pokladně obce	Čtvrtletně	Finanční výbor
Inventury řádné	K 31.12. b.r.	Kontrolní výbor
Inventury mimořádné	Dle potřeby	Kontrolní výbor
Kontrola plnění opatření z vnějších kontrol	2 x ročně	Kontrolní výbor
Kontrola čerpání, využívání a splácení půjček z FRB	1x ročně	Stavební komise